

Геометар, Осман Трхуљ

Како да подигнемо свој дом?

Код нас геометара на Новом премеру постојала је једна колико хумана толико и непромишљена акција, да приређујемо забаве у корист месних хуманих друштава или да добивеним приходом одевамо сиромашну варошку децу.

Немам ни најмање намеру да нападам наш осећај хуманости можда помешан с кавалерством, али имам намеру да повучем паралелу између других друштава — не чисто хуманих и нас.

Геометри Новог премера чим стигну у варош ради обављања својих канцеларијских послова, одмах разуме се као и остали чиновници обасути разним позивима на забаве, редовни је случај, да се сваки тим позивима одазове, као што је редован случај да на њима стоји: „Чист приход намењен је подизању друштвених просторија“.

Разумљиво је зашто се геометри радо одазивају позивима на забаве. Седам до осам месеци удаљен од сваког друштвеног уживања једва дочекамо да за оних четири до пет месеци удовољимо својим осећајима.

Честим одлажењем на разне приредбе, седећи већином у скуповима и нехотице се ствара код грађанства слика нашег другарства и кавалерства, чему се они увек диве, те самим тиме геометри су у њиховим очима млади људи, достојни сваке пажње.

Исто тако редован је случај да и геометри приреде бар једну забаву, чији је чист приход као што сам на почетку нагласио, намењени неком месном хуманом друштву или одевању сиромашне деце.

Поново наглашавам да немам ништа против наших хуманих осећаја, како ми се неби приписала себичност, али желим да свима нама скренем пажњу на једно наше дирљиво питање. — *Подизање Геометарског Дома* од кога би сваки геометар видео велике користи.

Код већ веће друштвене заједнице као на пр. учитељско Удружење, трговачко, еснафско и многа друга, приређују забаве у корист својих друштвених потреба, и кад се не стиде то нагласити и на својим позивима зашто би се стидели ми и зашто се неби на њих угледали.

Да смо до сада имали у пракси да геометри приређују забаве у корист фонда за подрзање Дома Геометара не би

благајник Задруге геометара на скупштини задруге прочитао: Фонд за подизање дома геометара износи око 50.000 дин. (и словом педесет хиљада динара), већ би свакако неколико пута већу цифру изговорио.

Можда се стидимо да приредимо забаву у корист наших друштвених потреба, а не стидимо се да за преко четири године постојања поменутог фонда нисмо били у стању да прикупимо више новца, и да га можда до сада подигнемо.

Ниједно друштво није подигло свој дом од прикупљене чланарине или пак од нарочитих добровољних прилога, већ скоро увек од приређивања разних забава.

Ако узмемо да се ове године мери 20 срезова, и да геометри у сваком срезу приреде забаву, чији би чисти приход износио 2.000 Дин. онда би се за годину дана — нерачунајући интерес фонд би се повећао за 40.000 дин. или другим речима дуплирао.

Напомињемо да чисти приход од забаве у Љигу — варошици од око 400 становника — изнео је 2100 Дин., а све вароши у којима су геометри су знатно веће.

Скупштина Сталног одбора интернац. федерације Удружења геометара у Риму од 16 до 20 септембра 1933.

ПРОГРАМ:

Пешак 15 септембра у 19 часова.

Састанак г. г. делегата у холу хотела „Флора“. Заједничка вечера.

Гранд хотел „Флора“ Via Veneto 193. Ауто чека на станици. Цена собе са једним или два кревета лира 20 са креветом — са купатилом лира 30 или 40 — доручак лира 7 — ручак лира 20 — Пансион: соба са доручком, ручком и вечером лира 45.

Напојница и послуга 15% од износа рачуна; код износа преко 230 лира 10%. Нема других издатака.

Умољава се резервисати собе најкасније до 15. августа код госп. геометра Cav. Uff. Mario Girelli, секретар Удружења геометра у Риму — Via del Gesù 62 — Roma.

Субота 16. септембра.

10 часова. Почетак радова Сталног одбора у седишту Министарства корпорација, у присуству владиног заступника, претседника S. E. Op. Bodrego и секретара Савеза стручњака тог Министарства.

11 часова. Посета изложбе инструмената италијанских творница и радова Топографје и Катастра.

12 часова. Посети на гробу „Незнансг Јунака“ и Олтара мученика за фашизам.

15.30 часова. Разгледање вароши аутом. (Аутобуси за све разгледе ставиће на расположење Удружење геометара у Риму).

17.30 часова. Посета изложбе Револуције (карте жигосати).

20.30 часова. Пријем и вечера, приређује Савез стручњака.

Недеља 17 септембра.

9 часова. Радови Сталног одбора.

15.30 часова. Разгледање вароши аутом.

Понедељак 18 септембра

9 часова. Радови Сталног одбора.

15.30 часова. Разгледање вароши аутом.

20.30 часова Вечера, приређује Национални синдикат геометара (Casina Valadier, al Pincio).

Ушорак 19 септембра

7.30 часова. Излет у околину Рима аутобусом из хотела „Флора“. Разгледање Fraskati — Marino — Castel Gandolfo — Albano — Ariccia — Genzano — Velletri — Cisterna — Mitoria, нова варош на исушеном земљишту познате Понтиске в мочваре. Пријем од стране одборника вароши Litoria.

Повратак: Torre Astura — Nettuno, Anzio. (Ручак приређује Синдикат геометара из Рима). После подне слободно за г. г. делегате.

Среда 20 септембра

6.30 часова. Заједнички излет у Неапол: Са аутом из хотела на желез. станицу.

7 часова. Полазак воза за Неапол.

10.27 часова. Долазак у Неапол. Разгледање вароши аутом.

12.20 часова. Пријем од стране Синдиката геометара у Неаполу (ручак.)

14 30 часова. Излет у околину Неапола до 20 часова. (Pompei, Vesuvio, Lorrento). Крај приредбе. Господа делегати могу се вратити до повоћи опет у Рим.

Међународни Савез Геометара — Седница Сталног одбора у Риму 16., 17. и 18. септембра 1933 г.

Дневни ред:

- 1) Поздрав председника;
- 2) Записник седнице од 2. и 3. септембра 1932 у Варшави;
- 3) Извештаји поднети од стране г. г. Берчмана и Делесер-а (Berischman, Delessert);
- 4) Избор двојице повереника за преглед рачуна за 1932 г.
- 5) Ревизија Правила, — Извештај од стране Генералног секретара;
- 6) Извештај комисије о стању Катастра, поднешен од стране г. професора Др. Хег (Heg);
- 7) Извештај комисије за састав техничког речника поднешен од стране Г. професора Ј. Петрик;
- 8) Стручна спрема. Извештај о томе поднети ће г. г. делегати, сваки за своју земљу;
- 9) Годишњи рачун 1932 г. Извештај од стране квестора;
- 10) Извештај поверника за преглед рачуна;
- 11) Дискусија о извештају рачуна и разрешница благајнику;
- 12) Буџет 1933. Одређивање чланарине;
- 13) Одређивање датума за Конгрес 1934 у Лондону. Предлози организације конгреса. Известиоци о томе г. г. публицист Коле и мајор Килић (Cole, Killick).
- 14) Наименовање комисије, председника и извештача. Предлози г. делегата „The Chartered Surveyes Justition“.
- 15) Евентуалије.

* * *

Вожња железницом. — Италијанске железнице одобриле су посетиоцима изложбе Револуције попуст од 70%, а исто тако 70% истим посетиоцима за путовање Рим—Неапол.

Карте могу се набавити по сниженој цени код агентура „Cit“ (Сомпавије Италиана Туризме) које се налазе у свим државама или код којег било друштва за путовање. Имаоци карата по сниженој цени имају да уплате у бироу Изложбе Револуције таксу од 27 Лира, а карту пред полазак на станици жигосати.

Ова формалност је потребна, да би карта важила и за повратак.

Цене са 70% попустом за карте:

	I. кл.	II. кл.
J. Lsell — Roma km. 808 Лира	185—	124—
Madane — Roma „ 761 Лира	177—	120—
Tarvisio — Roma „ 811 Лира	185—	124—
Roma — Napoli	67—	46—

Трошкови излета у околину Неапула аутом Лира 55 по особи.

Умољава се, пријавити учешће за излет у Неапулу и околину најкасније до 15. августа Синдикату Геометара у Риму (Via del Gesù 62) — Roma.

Извод из годишњег извештаја Међународне Федерације геометара за 1932—1933 год.

У Годишњем извештају за год. 1933 међународне федерације геометара, о стању и раду Савеза, који ће се читати у Риму 16. септембра 1933 год. подвучено је, настојање нашег удружења за живљом сарадњом са Савезом и у извештају се каже

Односи са осталим државама:

Југославија :

У месецу јануару било је јављено Савезу, да су се сва три Удружења која су постојала у Југославији ујединила под називом „Удружење геометара и геодета Краљевине Југославије“.

Удружење броји 300 редовних чланова. Познати Генерал и геодета госп. *Стеван Бошковић* начелник војногеографског института наименован је за доживотног почасног претседника Удружења.

Сво ново Удружење настојава одржавати трајну сарадњу са међународном федерацијом Геометара, па је то показало са тим, што је испунило све финансијске обавезе према Савезу.

Ми честитимо колегама у Југославији на њиховом уједињењу са најбољом жељом за најредак и развој њиховог новог Удружења.

Б Е С Т И

Унапређења:

Указом Њ. В. Краља, а на предлог г. Министра саобраћаја унапређен је у 6. пол. групу, за вишег контролора г. *Синиша Ковачевић*, геоматар — контролор 7. групе.

Премештен:

Г. Ташовић Бајро, кат. пом. геоматар премештен је по потреби службе из Ђаковице у Кат. секцију Бојевац.

Унапређења.

Решењем г. Министра финансија унапређени су у IX. пом. групу — кат. припр. Одељења Катастра:

Смаилбеговић С. Фетулах, Меденица М. Илија, Беадер Ј. Владимир, Папић М. Миленко, Хаџи-Антоновић Д. Ђорђе, Трипковић М. Мирко, Филиповић А. Борисав, Миколаци П. Илија, Вулета С. Душан, Тонковић Т. Борис, Радусиновић Ј. Благота, Шћеповић И. Ђорђе, Мијушковић Н. Драга, Тобијас Ј. Бранко, Тоскић Н. Стеван, Кабиљо Аврам, Богдановић Богдан, Церовић Лазар, Дворшак Радо, Чибеј Драго.

Одговори г. Мин. просвете на претставку г. Мрављеа.

Претседник Гл. Управе Удружења геометра и геодета г. Милан Мравље чародни посланик упутио је Министарству просвете претставку о положају којег по закону о чиновни-

цима заузимају данас геодети у државној служби. У својој документованој претставци г. Мравље тражио је да се геодетима призна ранг факултета, или у крајњем случају неки ранг између средње стручне школе и факултета.

Г. Мравље у својој претставци напомиње, да су геодети били разврстани у I категорији од 1913 год. до 1923. Чиновничким законом од 1923 године изгубили су то право, а призната им је била бенефиција, што су по чл. 7 примали 10⁰/₀ више од чин. са средњошколском наобразбом. Поред тога што геодети имају академску спрему, напомиње се у претставци о тешком и напорном раду, подвлачећи користи које држава има, а напослетку да је број георета у целој држави врло мали. На ову претставку г. Мравље је добио одговор са којиме природно неможемо бити задовољни. Доносимо дословни текст одговора.

Господине посланиче

У вези са Вашом претставком од 1 јуна о. г., част ми је извести Вас да се свршеним двогодишњим геодетским одељцима на Техничким високим школама и факултетима не може по § 7 Закона о чиновницима признати ранг факултета, а да нема законске могућности ни да им се призна неки ранг између потпуне

средње школе и факултета, т. ј. ранг некаквог непотпуног факултета.

Уредбом по § 7 Закона о чиновницима може се признати факултетски ранг извесној школи тек пошто се прибави повољно мишљење надлежних Факултетских савета. Међутим, такво мишљење о двогодишњим геодетским студијама на Техничким факултетима нису дали савети Техничких факултета у Београду и Загребу. Уосталом, већ прописаном Уредбом о рангу стручних школа према средњој школи и факултетима, није признат факултетски ранг ни једној школи чије студије после положеног више течајног испита трају свега две године, па се ни накнадним Уредбама то не може учинити, јер се двогодишње и четворогодишње студије на истом факултету ни у ком случају не могу по рангу изједначити, па ма како те двогодишње студије биле заокружене и одговарале одређеној сврси. И нижа течаји виших педагошких школа трају две године после положеног учитељског дипломског испита, вишегодишњег одличног службовања у народној школи и одличног положеног практичног учитељског испита, па се ни њима није признао факултетски ранг, већ су наставници грађанских школа са свршеним нижим течајима виших педагошких школа разврстани као и остали чиновници са средњешколском спремом од девете до пете положајне групе.

Ни по Закону о чиновницима из 1923 годне геодети са двогодишњим школовањем на техничким факултетима нису могли бити чиновници I категорије, већ су само могли имати за 10% повећање припадности II категорије (по чл. 7.). У овом смислу или у смислу повољнијег разврставања звање по положајним групама могао би се поправити положај геодета са свршеним двогодишњим гео-

детским одељцима на Техничким факултетима и Високим школама, али се то може учинити само изменом садашњег Закона о чиновницима, а никакво Уредбом о рангу стручних школа према средњој школи и факултетима.

Како Закон о чиновницима у погледу размрставања чиновника зна само Средњу школу и Факултет (§ 7 и 45), а не и за више школе чији би ранг био између средње школе и факултета, то се такав ранг не може утврђивати ни Уредбама које се на основу овога Закона прописују.

Изволите примити, Господане Посланиче, уверење мог поштовања.

Министар просвете,
Др. Р. Станковић с. р.

Организација одељака

У току ове године отпочето је са премером у више срезова Дринске бановине. Услед новог распореда геометара на новом премеру и групирања, дошло до измена и организације одељака.

Организација одељка среза колубарског — Мионица.

Претседник одељка Г. Џинић сазвао је седницу, на којој је поднесен извештај управе одељка, из кога се види да је одељак био агилан у своме раду, да је на задовољство колега извршио све оно што је било у његовом делу кругу рада савесно и марљиво. Изабрана је нова управа одељка, која је састављена овако: претседник Влад. Милентијевић, п. претседник Сл. Живковић, секретар Т. Кадун, благајник А. Прегарац. Надзорни одбор: Петровић, Нешић и Џонлагић. Пошто се г. Милентијевић захвалио У име управе на избору, изнео је потребу да Удружење иде правим путем, свом узвишеном циљу, позвао колеге на савестан и агилан рад. Затим је прочитао писмо г

Милеуснића, па је решено да се упути акт Гл. управи, да онемогући разоран и штетан рад г. Милеуснића и ком.

Организација одељка срез јадарског — Лозница

Још у мају извршена је организација одељка за срез јадарски. На челу одељка налази се колега г. Трхуљ Осман. Одељак је упутио Гл. управи најодлучнији протест противу недозвољеног и штетног рада г. Милеуснића и потписника летка. Одељак има 30 чланова. Могло би се рећи једини одаљак који редовно одговара својим дужностима.

Организација одељка у Владимирцима

Крајем маја одржана је скупштина геометара из целог среза. Изабрана је управа одељка коју сачињавају: претседник. Ракчевић Душан, секретар Косамовић Владимир, благајник Куреш Обрад, Надзорни одбор: Козоморић, Дракулић и Тумангелов. Одељак осуђује поступак познатих пријатеља и моли Гл. управу да и даље иде линијом коју је скупштина одредила. Одељак броји 34 члана.

Извештај из секције Београд и Битољ

Поред огромног броја приватних протеста, одлука одељака Гл. управа примила је званичне одговоре Управа секције Београд и Секције Битољ који на најодлучнији начин протествују противу непромишљеног рада и акције г. Милеуснића и др.

Унапређење

Г. Арсеније Поповић кат. пом. геометар унапређен је у 8 пол. групу. Г. Фрањо Берне, в. д. шефа Кат. Управе у Београду унапређен је у 8 пол. групу

Отпуштени из државне службе

Г. г. Зис Леонид и Губеније Вик-

тор техн. дневничари код Кат. секције у Битољу због тога што су у операт уносили фиктивне податке и вршили фалсификовање теренских података у делу елабората који се није слагао.

ЛЕКАРСКИ САВЕТИ ГЕОМЕТРИМА

Прва помоћ у несретним случајевима

1. **Несвест:** услед озледа, губитка крви, задржавања у хрђавом ваздуху, изнемоглости У свима овим случајевима: свеж ваздух, положити болесника да лежи хоризонтално, са подигнутом главом, ако је лице црвено; са спуштеном главом ако је лице бледо. Раскопчати крагну и кошуљу, као и сва места која су стегнута Амонијак, колоњску воду или сирће држати под нос; груди прскати хладном водом; никаква пића не давати Звати одмах лекара.

2. **Немоћ:** положити болесника на леђа; главу ненамести високо; раскопчати одело; лице и груди прскати хладном водом; трљати руке и ноге и утоплати. Колоњску воду или амонијак држати под нос. После извесног времена кад га поврати свести дати му вино, ракију или кафу

3. **Сунчаница:** Звац; јака главобоља немоћ; очи укочене и сјајне; лице угасито црвено. Болесника сме-ста пренети у хлад, раскопчати одело, подићи главу и ставити хладне облоге; тело преливати хладном водом, амонијак држати под носом. Кад се болесник поврати дати му јако вино да пије, затим доста хладне воде.

Удар грома: исто као и код немоћи.

5. **Падавица:** болесника треба заштитити да се не оведе; између зуба ставити марамицу, нипошто не треба болеснику силом отворити шаку; недати никакав лек.

6. Сврзвуге уши, нос, прсти: пажљиво втрљати, сврзнати део са снегом и лагано загревати; никако са болесником у топлу собу не улавити.

7 Страно тело у око: ако чврсто лежи на рожњачи никако не дирати; одмах звати лекара.

Ако је иза горњег очног капка, капак ухватити за трепавице и повући га преко доњег; на доле гледати; преко капки трљати и то према носу, све док тело не дође у очни угао, затим га одстранити.

Ако лежи иза доњег очног капка на горе гледати, капак на горе повући, чистом марамицом пажљиво одстранити.

8 Крварење из носа: раскопчати крагну и кошуљу, ушмркнувши рабложено сирће, хладне облоге на чело и нос, запушити страну носа из које крвави батом, или чистом улијањом хартијом.

9 Крварење из плућа: мирно лежати са уздигнутим горњим делом тела; лагано хладну слану воду гутати или комадиће леда; хладне облоге на грудни кош; уздржавати се од говора и покрета.

10 Крварење из ране: ако је повређена вена крв је затворене боје, плаво црвена и тече лакше или брже. Положај озлеђене руке или ноге уздигнути; рану пажљиво опрати чистом водом; одстранити евентуално страно тело; затворити рану компримирајућим завојем, дати средства за устављање крви.

Ако је повређена артерија онда крв шиба у млазу из ране. Крв је отворено црвена. Одмах тражити лекарску помоћ а докле повређени део тела, везати између ране и срца.

11 Угњеченост: повређени део мирно држати, положај да је максимално уздигнут. Хладне облоге. Код даљег отока чврсто увезати мокрим крпама.

12 Пад, потрес мозга: Знаци: повраћање, несвест. Главу ниско положити, откопчати одело, главу хладити; одмах потражити лекарску помоћ.

13 Ишчашеност: зглоб оставити у миру. Хладне облоге. Звати лекара

14 Прелом кости. Болесника равно на леђа положити преломљену кост ставити по могућству у што природнији положај. Одмах звати лекара.

15 Онекотина, кључалом водом: намазати чистом несољеном машћу или зејтином, посути брашном. Пликове не отварати одмах, доцније их пробости са усијаним врхом од игле. Код велике жеђи давати млак чај са румом или рикијом.

Електричном струјом: озлеђеног пре свега ослободити електричне жице помоћу суве мотке.

Од креча: натопити то место раствореним сирћетом.

Раствореном содом: испирати дуже времена водом; намазати зејтином, несољеном машћу, затим везати и ставити хладне облоге.

16 Тровања. Особе у бесвесном стању: положити на леђа, главу напред погнута, постарати се за свеж ваздух, евентуално вештачко дисање.

Од печурке, отровних биљака: изазвати повраћање помицањем ждрела; затим јаку црну кафу, главу хладити;

Од покварене рибе и меса: изазвати повраћање и узети какво средство за чишћење; трљати само шпиритусом, мирисати амоњак;

Од убода мисеката: одстранити жаоку, амоњском намазати, хладне облоге;

Од уједа змијо или бесног пса: рану исцелити, испећи и оставити да добро крвави. Код уједа руке или ноге везати између ране и срца. Подвезан део не треба оставити дуже од 2 највише 3 часа, јер онда може да изумре; пити много алкохола; звати лекара. Најглавније је да се спречи

улаз отрова у крв. С тога се исисавањем ране и исцедицањем крви из ње гледа да смањи количина ушлог отрова, а подвезивањем, стецањем уда тежи се, да се спречи усисавање отрова у тело. Добро је кожу површно засећи на месту уједа, више пута уздужно и пустити да истече што више крви из ране.

17 Температура: Нормална температура тела износи $36,5^{\circ}$ до 37° С. Лака температура је до 38° С. Веома висока преко 40° С. Старати се за свеж ваздух, звати лекара.

Извођење вештачког дисања: болеснику треба пре свега раскопчати рубље и одећу: Онај који указује помоћ стане више главе болесникове, ухвати га испод лакта за руке, подиже полако прво у вис, затим преко главе док не дођу у једној линији са уздужном осовином тела. То је удицање. У том положају остати до две секунде, затим треба нагло спустити руке назад истим путем, савијајући их у лактовима и једновремено притискујући их уз грудни кош, То је издисање. Тако се понавља неуморно, често по неколико сати, све док болесник не покаже јасне знаке живота.

Седница Главне управе.

На дан 2. септембра 1933. год. одржана је седница Главне управе на којој су били присутни: г. г. Малан Мравље, Вујачић Стјепан, Бришшек Станко, Видак Стеван, Мартинић Славко, Кужник Матеј, Антоновић Ангун, Милачић Димитрије и Берне Фрањо.

У претрес увето је стање рада и напретка Удружења. Узете су у претрес све одлуке које су донесене на главној годишњој Скупштини. Затим је узета у претрес унутарња политика Удружења, па је констатовано да су прилике у удружењу потпуно сређене. Изражена је жеља да се колеге, који из буди каквих разлога нису до сада уписали у Удружење

упишу. На седници је решено да замоле колеге да редовно плаћају чланарину. Изабран је нови редакциони ообор, кога сачињавају, поред власника и уредника још и г. г. Стеван Видак, директор катастра у пензији, Бришшек Станко, в. саветник Мин. финансија, Берне Фрањо, в.д. шефа кат. управе. Посвећена је специјална пажња седници сталног одбора интер. федерације Удружења геометара. Примљен је извештај делегата Удруж. геом. и геод. г. Др. З. Краља који је спремио у име Удружења, кога ће заступати као делегат у Риму. Усвојене су следеће примедбе:

1) У чл. 1. тачка а) да се брише реч „officiels“ (званичних), јер изгледа да би само Удружења геометара у јавним службама могла бити чланови Савеза. То је у осталом у супротности са дефиницијом геометара и чл. 3. тач. а), где се спомињу приватни и службени геометри (privé ou fonctionarie).

2) Ради јединства терминологије да се у чл. 1. тач. ц) речи „de la Direction generale“ замене са „du Comité Centrale“ или „du Comité permanent“ јер међу органима Савеза нема дирекције.

3) Дефиниција геометара у чл. 3. тач. а) да се поједностави: она је дугачка, а није исцрпна. По њој не би могли бити чланови нпр. официри Војногеографских института, премда се баш у делањима Савеза видно истичу официри. Предлажемо да дефиниција геометара буде оваква: „Геометар је квалификовани стручњак, који се бави премером земље и њених делова у научне, техничке или правне сврхе, те представља резултате премера рачунски или на плану.“ Ова кратка дефиниција обухвата све врсте геометарске делатности. Регистравања, одржавања премера, саградња код земљишних књига, медијације и т. д. јесу даља примена

премера, па су у његовом појму укључени.

4) Ради једноличнога називања органа да се у чл 4. тач. 12. речи: 1. *Assemblée des eéligués* „замене са“ *Comité permanent*, а исто тако у тач. 14 под а).

5) У предлогу није јасно да ли су генерални секретар и стални секретар исто лице. Ако то треба да буде, онда се то мора у чл. 4. тач. 13. истаћи.

6) У чл. 4. тач. 15 ваљало би нагласити да Конгрес није орган Савеза и да су његови закључци само жеље о чијим извођењима одлучује Стални одбор, а да Конгрес нема права одлуке.

Ако Главна управа усвоји ове примедбе, молим да их изволи саопштити Савезу.

II. Према тач. 8. дневнога реда за седнице Сталнога Одбора у Риму имају делегати појединих Удружења да поднесу извештај о школској спреми геометара у својој земљи с обзиром на изражену жељу Конгреса у Цириху да та спрема буде академска, и да Удружења по томе питању ступе у контакт са својим владама. Предлажем да наш извештај буде следећи:

„У Краљевини Југославија има око 50 инжењера геодета (потпуно академско образовање), 150 геодета са пуним, општим, средњешколским образовањем и двогодишњим универзитетским студијем и 1200 геометара са потпуним средњешколским образовањем у рангу матуре. — Државне потребе, које су настале после рата, тражиле су да се највише форсира спремање геометара са потпуном средњом школом (6 разреда гимназије, 2 разреда геометарскога студија са обилним практичним радovima (као најбрже.) У међувремену потпуно је укинута спремање геодета (2 године академскога студија).

Ове је године сведено даље спремање средњошколских геометара на минималну меру (само једна школа), док инжењери геодете (факултетска спрема) студирају на два универзитета. — Ово стање ближи се жељи Циришкога Конгреса и у даном моменту пред изложеним фактима, не би се могло више постићи.“

Затим је распрађано о закону о оснивању геометаских комора и претресу пројекта, с обзиром на измене у првобитном тексту које је је донела скупштина у Љубљани. Примећено је да се израз „моралне квалификације,“ у чланку *Моћ увек остаје право, али моћ целине ограничава моћ појединца*“ има тумачити само тако: нису били легитимирани нису имали легитимно право. Затим је решено да се чланак: „Геометар и усавршавање геодетске науке“, не може штампати у Гласник из разлога, што је садржина чланка изнесена у два прошла броја. Затим је расправљано о тешким приликама, о несолидној конкуренцији, о увлачењу људи који немају овлашћење у цив. геом. праксу. Решено је да се поново иредузме акција да се геодетима призна факултетско образовање, па аналогно томе и разврставају.

Катастарска управа у Жепчу

Министар финансија решило је да се за Срез жепачки, на подучју Дринске финансиске дирекције, образује нова катастарска управа са седиштем у Жепчу.

Ова катастарска управа, пошто се изврше припремне радње, отпочеће своје деловање одмах.

Проф. г. *Љео Новак* није нам на време доставио наставак свог чланка „*Zeissove tovarne v Jeni.*“

Адреса Милачића до краја теренске сезоне: Катастарска секција за триангулацију — Бољевац.

Питања и одговори

1) Извршен је купо-продајни уговор. Купац не може да дође до тапије, јер сопственик по закону, није имао право да прода минимум за егзистенцију. Наследник је пунолетан. У току времена извршен је катастарски пререр. Купац је пријавио земљу као своју. Прави сопственик-продаваоц ћути. Приликом прераера геометар је сазнао право стање. Купац је уписат као власник у новој земљишној књизи. Након тога продавац умре, а његов наследник постао је пунолетан и тражи повраћај земље. Пита се.

а) Да ли је поступак геометра био правилан уписивањем земље на купца, и може ли бити одговоран за свој поступак?

б) Каква ће бити судска пресуда?

ц) Продаваоц није умро, а наследник је пунолетан и тражи повраћај, каква ће бити пресуда у том случају?

2) Извршен је купо-проеајни уговор, који није код Суда пријављен, да би се избегло плаћање таксе по закону. У међувремену извршен је кат. пререр земљишта. Купац пријављује земљу као своју и долази до уписа у земљи књиге по Закону о земљишним књигама. У току прераера геометар је сазнао право стање. Поставља се питање:

а) Јели геометар правилно уписао поседника?

б) Ако је упис извршен неправилно да ли ће геометар одговарати?

ц) Након 5 година после уписа у земљишној књиги, ствар се открије постоји тужба, да је државна власт изиграана, каква ће бити пресуда.

д) И купац и продавац сад изјављују, да не постоји купо-продајни уговор већ прост поклон, на које власник има право. Каква ће бити у том случају судска пресуда.

3) Дали Средња техничка школа или Техничка средња школа или Државна средња техничка школа, по свом називу, одговара спреми коју те школе дају, а ако не одговара, какав би назив требале да омају ове школе, да би одговарале спреми коју дају.

4) Да ли је дозвољено копирање целих катастарских листова.

5) Колико износи закљунно са овом сезоном површина која је триангулисана на новом кат. пререру у хектарима.

6) Колико је број геометара дипломирао на геомлтарском одсеоку Државне средње техничке школе у Београду, Загребу, Љубљони и Сарајеву

Зборовање у Риму

Управа Међународнога Савеза Геометара а то је његов Стални Одбор — састаје се ове године од 15—20 септембра у Риму. Сем часништва Савеза у Одбору су сва Удружења геометара заступана по својим делегатима. Према закључку овогодишње главне скупштине седницама присуствује као делегат из Краљевине Југославије г. *Др. Звонимир Краљ*, виши саветник Министарства Финансија.

Дневни ред садржи извештај претседништа, коначну редакцију предлога за измену *Правила*, извештај комисије за питања катастра земљишта (проф. Др. Хег), израда стручнога речника (проф. Ј. Петржик), извештаји делегата о стручној школској спреми геометара у појединим земљама, утврђење датума конгреса у Лондону (пуковник Кул и мајор Кајлик), избор нових комисија, буџет.

Италијанско Удружење приредило је поводом ових седница изложбу катастарских и топографских радова као и инструмената израђених у Италији. Учесници ће бити примљени у Министарству корпорација и разгледати радове на исушењу италијанских мочвара.

Захвала Главне Управе

За прекоредне трошкове око измирења заостале чланарине Међународном Савезу Геометара и за суделовање код приредаба у Риму примила је Главна Управа од више прилоге. Г. Олром Фрањо, виши катастарски инспектор у Осијеку, сакупио је Дин. 470.—, инж. Ивон Камило, шеф отсека Катастра Финансијске Дирекције у Загребу, сакупио Дин. 1.000.— Мартинић Славко, овл. цив. геометар у Новоме Саду, сакупио Дин. 500.—, Радер Фрањо, овл. цив. геометар у Вел. Бечкереку, сакупио Дин. 1.000.—, Технички одсек Савеза аграрних заједница у Скопљу приложио као члан добротвор 1.200.—. Главна Управа најтоплије благодари на части, пажњи и материјалној помоћи, која јој је тиме указана да наша струка може бити претстављена на међународном скупу геометара.